

סוכה פרק ראשון סוכה

יז.

עין משפט
נר מצוה

6) בעל ד... ב) לקמן י"ג.
7) פסול: על מתי האמות.
8) פסול: פסול: ב) פסול: טק:
טק:

מוסף רש"י

בית שנפתח. נגו, ונגו
שלים תלמידי הן וסין
ולא תפסותי, ונפתח הכ
חלמטו, וסיבך ונמל
כשר על פי הפתח ונמל
סכך הכר המוסלג מן
הדפנות כולל ג' ודער
ד. א. א. יש מן הכותל
לסיבך ארבע אמות
פסולה. הו הפתח תמלן
כשרה שפתי בית עשין
לה דפנות והתקרה פסולה
התפסקת ביניהם וראין
אמה כלתו היא מן הדופן
ועסק הדופן עד טלן ואין
כלל סכך פסול אלא דופן
ומחירי לסכך כשר וכו'.
וכן חצר שהיא מוקפת
אבסדרא. ונגו אבסדרא
תפסיק בין מחלות הבתים
לאיר שפתי עניו, אם
יש ברוח הגג ד' אמות
פסולה. דמן לא מתי לה
מחלות הבתים וכו'.

מתני' הרחיק הסיבך מן הדפנות. ולא נגובה קמאר אלא במשכה: פסולה. דלוי פוסל בשלשה אפילו מן הצד. ומכאן אני אומר ומפרש הו דלמרינן שבסכך פסול מן הצד למרינן דופן עקומה להכשיר עד ארבע אמות היינו דהשכינן לסקך כאלו מן הדופן ונעקס ונכסף למעלה ובאירא ליכא למימר הכי ואינו מפרש רואין את הדופן כאלו הוא עקום והולך תחת הסכך פסול ומיני עסקן כשר ומולא את הפסול מן הסוכה דאם כן גס גבי אורר נמי ניתא הי: **ביום שנפתח וסיבך כו'.** גגו נפתח בחלמטו רחוק מן הדפנות לכל זד וסיבך על הפתח בחלמטו ונמלל תקרת הבית שהיא פסולה משום תעשה ולא מן העשוי מתסקת בין דפנות לסכך כשר: **אם יש מן הסיבך.** הכשר ולכותל ד' אמות פסול דבארבע אמות לא נאמר למשה מסיני דופן עקומה אבל בפחות כשרה הלכה למשה מסיני רואין תקרת הבית כאלו היא הדופן שנעקס למעלה ואין כאן סכך פסול לפסול הסוכה ולא יישן תחתה זה: **וכן הצד המוקפה אבסדרה.** כל חצר שנה"ס לפני הבתים והבתים פתוחין לו. חצר זו מוקפת בתים ממוכה ופתוחין לה קביב מג' רוחותיה ולפני הבתים עשו אבסדרות אמות לשלשה רוחותיה והאבסדרה פתוחה היא ואין לה דופן לצד החצר ויש עליה תקרה וזה סוכך על גבי כל אירעה של כל חצר שנאלמה היקף אבסדרות ואין דופן לטובה זו אלא מחילות הבתים המפסיקות בין בתים לאבסדרה ונמללל תקרת האבסדרה מפסקת קביב בין סכך לדפנות אם יש ברוח אבסדרה ד' אמות פסולה פחות מהכשרה אמות כשרה דלמרינן דופן עקומה. דוגמא לדבר קלישטרי"א בלשון אשכנז של אמה אומות"ה הם והיקף אבסדרה קביב לו: **שסקיטוס.** סביב"ה קביב לה סמוך לדפנות בדבר המקבל טומאה ונאלמטע נתן הסכך כשר: **אם יש.** תחת הסכך פסול ד' אמות פסולה אף הסכך כשר לפי שאין לה מחילות פחות מאלן כשרה דלמרי

ומשכו דכומיה פריך פ"ק דעירובין (דף יז:) דלמך רב יהודה מבי אהו רחב ט"ו אמה מרחיק שמי אמות ועושה פס ג' אמות ופריך ואמאי יעשה פס אמה ומחלה ורחיק שמי אמות ויעשה פס אמה ומחלה וליכא לשנוי הלא דמשני התם דלמי אירא דלמי גיטא ודלמי גיטא ומנעל ליה דהכא כל הפחות מג' כלכוד דמי והוה ליה כקמסו דלפילו עשה כל דפנות הסוכה קנה קנה בפחות מג' כשרה דמנלא לעיל (דף יז.) דופן סוכה דופן שנת וכלכוד שלל יחא צין קנה לחצירו ג' טפחים ואין שיך לחלק כלל צין סוכה של ג' דפנות לטובה של ארבעה ועוד קשיא טפי דשני פסין יש בכל אחד חצי טפח ומשכו קני דמוקי מד בפחות מג' סמוך לדופן ואין מוקי בפחות מג' סמוך לראשון וי"ל משום דלמרינן בסוף פ"ק דעירובין (דף טז:) דכל מחילה שאינה של שמי ועד אינה מחילה ואם היו שני פסין שאין בכל אחד ארבעה הויה לה כמחילה של שמי: **אורר פוסל.** כל הסוכה בשלשה צין נאלמט צין מן הצד סכך פסול פוסל כל הסוכה בארבעה נאלמט כגון שהוא רחוק מן הכותל ארבע אמות דלוי יכול לנעלו משום עקימת דופן ונמלל מוזך צין כשר לכשר ודוקא בשמתחיל מדופן האלמטעי ומהלך על פני כל הסוכה עד הפתח דהשמש מוזך האורר או הפסול צין כשר לכשר וליכא ג' דפנות לא ליה ולא ליה אלא אם מחיל מן הדופן שגלגל ומהלך עד הדופן שננגדו או נשאר מן הכשר לצד הדופן האלמטעי כשיעור הכשר סוכה כשרה דהא אית לה ג' דפנות ואל זד הפתח פסולה והיכא דלמרי או הפסול צין מהלכין על פני כל הסוכה כגון דליכא נאלמטע סוכה ג' על ג' אורר או ארבעה על ארבעה סכך פסול אם ממנו ועד הדופן האלמטעי כדי הכשר סוכה הכל כשר צין מה שנלדינן צין מה שנלגל הפתח ואפילו מה שיוצא לחוץ לגמרי דהואיל והכל מחובר לשיעור הכשר סוכה הרי זה כפסל היוצא מן הסוכה דימך בלא דפנות דלמרינן [לקמן] (דף יז.)

משום

אין כדי הכשר סוכה ממנו עד דופן האלמטעי מלטרפין זה עם זה לכדי הכשר סוכה ואין האורר והפסול חולצין מחצר שהכשר מתחבר יחד דרך הצדדים: **אירל איכא** הכך פסול פחות מארבע אמות ופחות מג' מאי כשרה. ואין בלוי שיעור לפסול ואין בסכך פסול שיעור לפסול אין מלטרפין זה עם זה לפסול כיון דלא שוו שיעוריהו להדי דלמרינן ומיהו היכא דליכא שני טפחים סכך פסול ושנים של סכך פסול ואורר מפסיק ביניהם פחות מג' איכא לספוקי אם שני הפסולין מלטרפין לארבעה לפסול את הסוכה דשם כיון דלמרי מפסיק ביניהם לא מלטרפי או שמה כיון דאין בלוי ג' מלטרפין ומיהו היכא דליכא בפסולין ד' ואורר פחות מג' מפסיק ביניהם אין האורר משלימו לארבעה כמה שחושבו כקמסו מחמת לצוד דלא אמרינן לצוד להתמיר:

הנגד

וממלא מוזך בסוכה צין כשר לכשר וארבעה הו מקום חסוד להיות כשרה. דליכא שיעור סכך פסול: מלייה. להיהא שיעורא כשפודין דלמרינן כשרה פסול פחות מארבעה. ואורר בלדי פחות משלשה מאי אמרינן ביה: כשרה. דליכא שיעור סכך פסול: מלייה. להיהא שיעורא כשפודין דלמרינן כשרה פסול פחות מארבעה. ומהו מקבלי טומאה והויה זה ארבעה טפחים מסכך פסול: מאי אמרינן ביה: פסולה. דליכא חליצה ארבעה ומחילה כשרה אורר שהוא חמור היתה כשרה ועכשו שנהפך להיות קל נפסלה: לא יחא אורר. חמור שפסול בג' פוסלה לסוכה זו כסכך פסול שהוא קל שאינו נפסל אלא בארבעה: **אמר** לי אי הכי לדידך נמי. דלמרינן פסול ד' אמות דלית לך דעממא דמתימין פסול אלא זהו שיעורא לפסול אפילו בחלמטע אז זה שותבך ומה אילו כו' ואורר פחות מג' בלדי: בלמלא לדידי דלמרי ארבע אמות. דקמי מתימין פסולה הא פחות כשרה: משום

ק ד מי פ"ה מהל' סוכה הלכה כ' טו"ע א"ח תלול ספיק צין:
ק ב מי"ה הלכה כ' קמ עשין ממ טו"ע א"ח שס ספיק צין:
ק ג מי"ה הלכה כ' טו"ע שס ספיק צין:
ק ד מי"ה טו"ע שס ספיק צין:

לעני רש"י

קלישטרי"א. כגור.

רכינו הגנאל

והא דר' אמר, אסיקא
שיעור סכך סוכה קטנה
ד' טפחים. הא דאמר רבנן
דבי רב האורר בסוכה פוסל
[בג' טפחים]. והכך פסול
פוסל בד' טפחים. ואקשי
רבה עליה ומה אילו איכא
סכך פסול פחות מר'
טפחים ואירר משלימו לר'
כשרה. ולא יחא האורר
החמור דפוסל בג' טפחים
כסכך פסול הקל פסול
[דאין] פוסל עד שיהיה
כד' טפחים. [ואמר]
[להו] [ואמר] ליה לדידך
נמי דאמרת אורר פוסל בג'
טפחים. כדתנן הרחיק את
הסיבך ג' טפחים פסול,
סכך פסול בד' אמות,
דתנן בית שנפתח וסיבך
על גבי א"ש יש בין סיבך
לכותל ד' אמות פסול,
ואילו איכא סכך פסול
פחות מר' אמות, ואירר
פחות משלשה משלימו
לד' אמות כשרה. ולא יחא
האורר [החמור] דפוסל
בשלשה טפחים. כסכך
פסול דפוסל בד' אמות.
ומשני רבה לדידך